

ТРЕНИНГ

«Жарқын болашақ иесі –бүгінгі жас маман»

Жасамандарға тренинг

Тақырыбы: «Жарқын болашақ кесі – бүгінгі жасаман»

Мақсаты:

Жасамандарға көмек көрсету және ұжымдық психологиялық қауапкершілікті дамыту, кәсіби құлшынасын арттыру, жігерлендіріп көңіл-күйін көтеру.

Қатысушылар : жасамандар

Құрметті жасамандар әріптестер, бүгін сіздермен ұйымдастырылып отырған психологиялық тренингке ұйымшылдықпен қатысударыңызды сұраймыз.

Дүниеде мұғалімдіктен асқан мамандық жоқ. Бұл өте қиын және күрделі міндет. Нағыз мұғалім өзі оқытатын пәнді есептеп, байланысты ғылым саласын терең білумен, сол білімді балалардың бойына сіңіре білумен көзге түсіп ерекшеленеді.

Оқушылардың интеллектуалдық дәрежесінің күннен күнге артуына байланысты мектепте жұмыс істеу барған сайын күрделеніп келуде. Қазіргі заман талабына сай білімді, интеллектуалды, ғылым мен техникадан, өнер мен саясаттан хабары бар, жан-жақты мінезі бар мұғалім жоғары бағаланады.

Жоспары:

- «Танысу» жаттығуы
- «Мұғалім болу ...» жаттығуы
- «Келісу керек» ойын-жаттығуы
- «Өзінді білгің келсе ...» жаттығуы
- Сұрақпенен, жауапсызден
- Жасамандарға психологиялық кеңестер
- Қорытындылау

1. «Танысу» жаттығуы

Әрбір тренинг қатысушылар өзесімдерін айтады және қойылу тарихын баяндайды. Алдында отырған адамның жақсы негі ұнататынын ұнатпайтын бір қасиетін айтып шығады. Мысалы: сурет саяғанды ұнатады, кітап оқығанды ұнатпайды.

2. «Мұғалім болу ...» жаттығуы

Тренингке қатысушы жас едағоттар бүгінгі тренингімізді «Мұғалім болу ...» жаттығуын жүргізейік. Өрбіріңіз осы мұғалім болудағы мақсаттарыңыз, бұл мамандықты не үшін таңдағандарыңызды осы фразаны жалғастыру арқылы бірсөзбен жеткізіңіздер.

3. «Келісу керек» ойын-жаттығуы.

Мақсаты: логикалық ойлау арқылы кез-келген жерден шыға білу. Яғни ым-ишара арқылы бірін-бірін түсіну, жест, мимика арқылы вербалды емес қарым-қатынас орнату.

Нұсқауы: қатысушылар 2 топқа бөлінеді. Жүргізуші топ басшыларына 1 минут ішінде бірнеше сөз оқиды. Бұл жерде топ басшысы өз тобына ым-ишара арқылы жеткізуі керек. Қай топ көп сөз тапты, сол команда жеңіске жетеді. Өрсөз 5 ұпаймен есептеледі. (I топқа – көздірік, дәрігер, жол, коньки, кітапхана, үй, футбол, әке, ұялы телефон, қуану). (II топқа – асназ, балық, сыйлық, суретші, мүсін, домбыра, көбелек, компьютер, денсаулық, мектеп).

4. «Ойңді білгің келсе...» жаттығуы

Сурет салу: күн, тау, үй, ағаш, қаншық, жол, сақина, гүл, жылан.

- Егер күн дәлортасына – жастықшағы қызықты, ал шығысқа салынса – балалықшағы қызықты, батысқа салынса – көрінік шағымықты

- Тау дөңгелек салынса – мінез ікүмек, мейірімді, сенгіш. Егер тау ұшты болса, оқпелегіш, тікмінеді адам. Егер аралас салынса – басында қар болса, өтгермел адам;

- Үй – суретте ағаш үй салынса, арманы орындалады. Егер бір терезе салынған болса, өзіне жақын бір адам туралы көңілланады. Егер бірнеше терезе болса және жаншантары болса, ол тұйық, сақ адам. Үйдің төбесінде мұржасы болса, түтін шығып катса, әңгімеге жақын, өсекқұмар адам.

- Ағаш – біреу болса, өзінің жолдасына ұнайды. Егер бірнешеу болса, балаларды жақсы көреді, оларға уақыт бөліп, көңілді аударалды. Қоршаған әлемді сүйеді, қанша мықты әлемі салынса, сұлулыққа соншалықты құштар;

- Қаншық қалта қаншалықты үйге жақын жатса, байлық та жақын. Керісінше болса, бәрі керісінше. Егер қаншық аузы байлауды болса сарандық. Қаншық жерде жатса жалқау, тіктүрсе еңбекқор адам;

- Жол – үйге жақын жатса – жолы жеңіл, алыс болса керісінше. Егер жол үйдің есігінен шықса, тапқан табысын үйге әкелетін, ал керісінше болса шашпа, айналасына тарататын адам;

- Сақина – көзсіз болса қонаққабылдағанды, қонақ шақырғанды ұнаталы. Көзіболса, болашақты ойлайды, капитал жинайды. Некежүзгі – мықты отбасын білдіреді.

- Гүл – үйге жақынболса, қуаныш, той болады, үйдің жиегінде болса – қызықты күндерін алыста.

- Жылан – үйден алыссалыңса – жаулары алыс, егержақын салыңса көрсалмаушылар айналада болғаны. Суретте не үлкен салыңса сенің өміріңүшін маңызы зор.

5. Сұрақменен, жауапсізден

1. Ата-аналар жиналысында сіз бір ата-анаға баласы туралы нашар пікір айтыңыз. Ата-анабаласын жақтап, мұғалімді кінәланады. «Білім, тәрбие бересалмайсындар», — деп ашуланды. Барлық ата-анасізге қарап отыр. Қандайжауапқаайтасыз, қандайәдіс-тәсілдерқолданасыз?

2. Оқушылар мұғалім орындағына бор жағып қойған. Сіз байқамай отырдыңыз да киіміңізді былғап алдыңыз. Қандай амал қолданасыз?

3. Оқушы сіздің сабағыңыздан үнемі қашып кетеді. Жетекшінің, мектеп директорының ескертуінен еш нәтиже шықпайды. Мектеп әкімшілігі оқушыны қылықтыра алмадың деп сізді кінәланады. Басқаоқушыларсіздіңсабағыңыздыұнатады. Өлгіоқушымен қандай жұмыс атқарасыз және қандай шара қолданасыз?

4. Сіз үйге тапсырма бардыңыз. Оқушы ұйтапсырмасын реферат түрінде оқулықтан тыс материалмен, ғылыми деректермен дәлелден жапып келген, сіз ол деректер жапында білмейсіз, оқушы жұмысын қалай бағалайсыз? Білмейтініңізді білдірмей қалу керекпе?

5. Сабақ үстінде балалар біркеленсіз іс істеді. Сіз оқушыны кінәсілеп тауып, оған ұрыса бастадыңыз. Қатты-қатты сөз айтыдыңыз. Бір уақытта басқа бір оқушы ол істі өзінің істегенін мойындады. Ал сіз ашуыңызды бірінші оқушыға көрсеттінің. Не істейсіз? Бірінші оқушыдан кешірімсұрайсыз ба? Екінші оқушыға ұрысабастайсыз ба?

6. Сіз бүгін қандай да біржағдаймен сабаққа дайын емессіз. Өзіңіз жасмамап болғандықтан, жоспарсыз сабақ өту сізге қиындық елтіреді. Сабақкелесіні сабағыңызға кісі қатысып отыр. Не істейсіз? Жағдайттан қалай шығасыз?

Жасмамаңдарға психологиялық кеңес

1. Оптимист болыңыздар! 2. Еңбастысы маңаны ұмытпаңыздар: балалар-олар да үлкендер; 3. Ештеңеден қорықпаңыз: тәжірибелі ұстаздарға арқа сүйенің; 4.Ата-аналармен қалай қарым-қатынас жасау керек? Балалармен қалай қарым-қатынас жасасаның, олармен де дәлелсіз болыңыз. Үлкендер-олар шаршаған

үлкен балалар тәртібі: 5.Әкімшілікпен қарым-қатынаста мына техниканы ұстаныңыз: Барлығына

келісім беріңіз (сіз текенсе берсе де, бұйрық берсе де, ақша, өзіңізді ұрыс етеңізана істейсіз). Мансапқұмарсыз; 6.Ұмытпаңыз: алғашқы абақтар, алған қатынасулар-барлық, алғашқы нәрселер үлкен маңызға ие; 7.Мына ережені ұстаңыз: егер де сіз балаларға ең алдымен еркіндік беріп, одан кейін қатаңдыққа барсаңыз-олар сізді ұнатпайды; ал керісінше бірінші қатаңдық танытып, одан кейін босатсаңыз-олар сізге риза болады; 8.Есте сақтаңыз: сіздің ең басты жұмысыңыз-балалармен қарым-қатынас жасау; 9.Балалардың көпінше жұмысыз отырманыз; 10.Өзіңіздің жылуыңызды кімкекет етсе содан аямаңыз; 11.Мұғалім-әрқашан бірқалыпты, нық, сенімді, жақсы көңіл-күйде болуға тиісті; 12.Оқушылармен амантасып жүріңіз, бұл өте маңызды; 13.Өзіңіздің оқушыларыңыз туралы білуге ұмтылыңыз. Олар қалай оқиды, тұрмысы қалай, бұрын қандай болған. Бұл сізге педагогикалық талдау жасауға көмектеседі; 14.Өзі қателігіңізге ұалмаңыз. Балалар үлкендерге қарағанда қатені үнемі кешіреді; 15.Шешім қабылдағанда күдіктенсеңіз, ең жақсысы-асықпаныз; 16.Өзі-өзіңізді танерген, күндіз, кешке 3 рет мақтаңыз. Ойлану сіздің ең басты мақсатыңыз; 17. Бала да болып көріңіз. Балалармен ойнаңыз, күліңіз, секіріңіз. Өзіңіздің мұғалімдігіңізді ібалалықнағаныздың жалғасы ең аяқтықа былдыңыз.

«Жүректен жүрекке». Тренингті қорытындылау